

ЛЬВІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВОГО ТА МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Поштова адреса	<i>79054, м. Львів, вул. Яворницького, 8б тел. 297-61-21, E-mail:lvivlis@utel.net.ua www. lvivlis.com.ua</i>
Засновник підприємства	<i>Державне агентство лісових ресурсів України</i>
Начальник управління	
Перший заступник начальника управління – головний лісничий	<i>Дейнека Анатолій Михайлович</i>
Заступник начальника управління	<i>Громяк Юрій Орестович</i>
Заступник начальника управління	<i>Целень Ярослав Павлович</i>
Підприємства, що входять до сфери управління Львівського ОУЛМГ	<i>14 державних лісгосподарських підприємств, 2 лісомисливські господарства, 1 мисливське господарство, 1 спеціалізоване лісонасіннєве господарство, НПП «Сколівські Бескиди»</i>
Наявність земель лісового фонду у користуванні підприємств Львівського ОУЛМГ	<i>478,0 тис.га.</i>
Чисельність працюючих, всього в т.ч. державної лісової охорони	<i>2935 чол. 1125 чол.</i>
Підстава для діяльності	<i>Положення про Львівське обласне управління лісового та мисливського господарства</i>

Зміст:

Значення лісів.....	3
Схема розташування державних підприємств лісового господарства.....	5
Структура Львівського ОУЛМГ.....	6
Лісоресурсний потенціал.....	7
Створення нових лісів, лісовідновлення.....	11
Шляхи збільшення лісистості Львівської області.....	14
Лісопромислова діяльність.....	15
Збереження біологічного різноманіття в лісах та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду.....	19
Мисливське господарство.....	20
Охорона і захист лісів.....	25
Економіка і фінанси.....	28
Діалог із суспільством.....	32

Лісове господарство Львівської області: сучасний стан, динаміка, проблеми та перспективи розвитку у 2015 році

Лісове господарство Львівщини – одна з провідних галузей економічного комплексу області, головним завданням якої є лісовідновлення, вирощування та охорона лісу, створення нових насаджень, підвищення продуктивності лісів та їх якісного складу, раціональне використання лісових ресурсів.

Значення лісів

1. Екологічне:

- Ліси - найефективніший засіб стабілізації атмосфери (60% кисню виробляє рослинність), виконують оздоровчі та санітарно-гігієнічні функції, нейтралізують шкідливі викиди в атмосферу, поглинають окис вуглецю та збагачують повітря фітонцидами (1 га лісу фільтрує до 70 тон пилу за рік);
- ліси виконують захисні функції щодо охорони земель від водної та вітрової ерозії;
- ліси виконують водоохоронні функції, закріплюють береги рік і водойм;
- ліси виконують рекреаційні, естетичні та виховні функції;
- ліси є об'єктами природно-заповідного фонду, середовищем із збереження унікальних ландшафтів, об'єктів рослинного та тваринного світу.

2. Економічне:

- ліси є джерелом отримання деревини та недеревних продуктів (гриби, ягоди, лікарська сировина тощо);
- ліси є базою розвитку мисливського господарства, туризму, санітарно-оздоровчих закладів та місць відпочинку;
- захисні лісові насадження та полежахисні лісові смуги підвищують врожайність сільськогосподарських культур в 2–2,5 рази;
- з лісовим господарством пов'язані суміжні сектори економіки області, також воно є середовищем для розвитку малого і середнього бізнесу;
- реалізація деревини, інших ресурсів лісу та надання послуг дають надходження до бюджетів усіх рівнів.

3. Соціальне:

- лісове господарство створює робочі місця для місцевих громад, покращує умови їх життя, особливо в депресивних районах;
- ліси відкриті для доступу місцевого населення для їх життєзабезпечення (паливо, гриби, ягоди, випас худоби)

- місцеві громади отримують частину природної ренти від експлуатації лісових ресурсів на свій соціальний розвиток.

Місце і роль лісового господарства у регіональній еколого – соціально – економічній системі Львівської області*

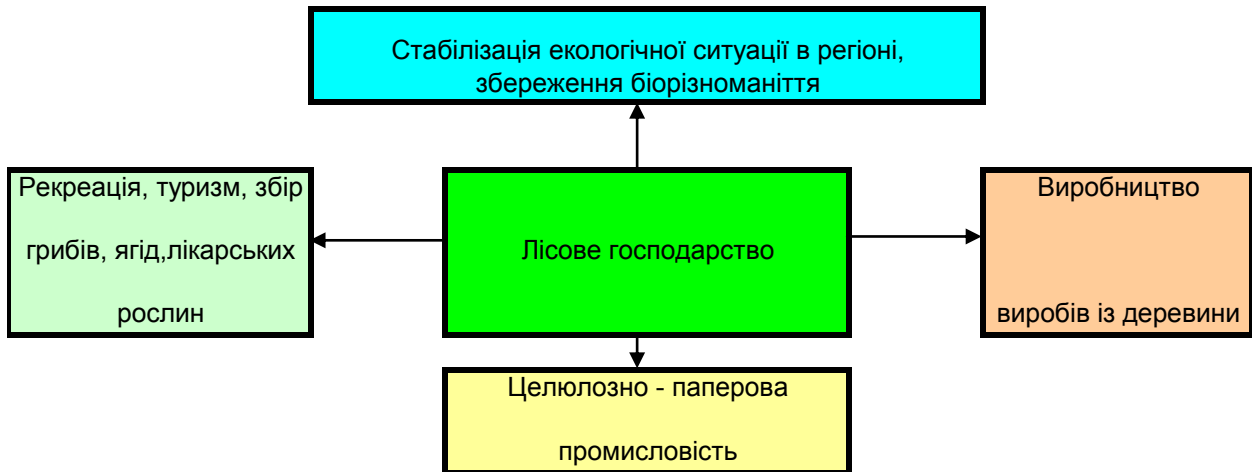
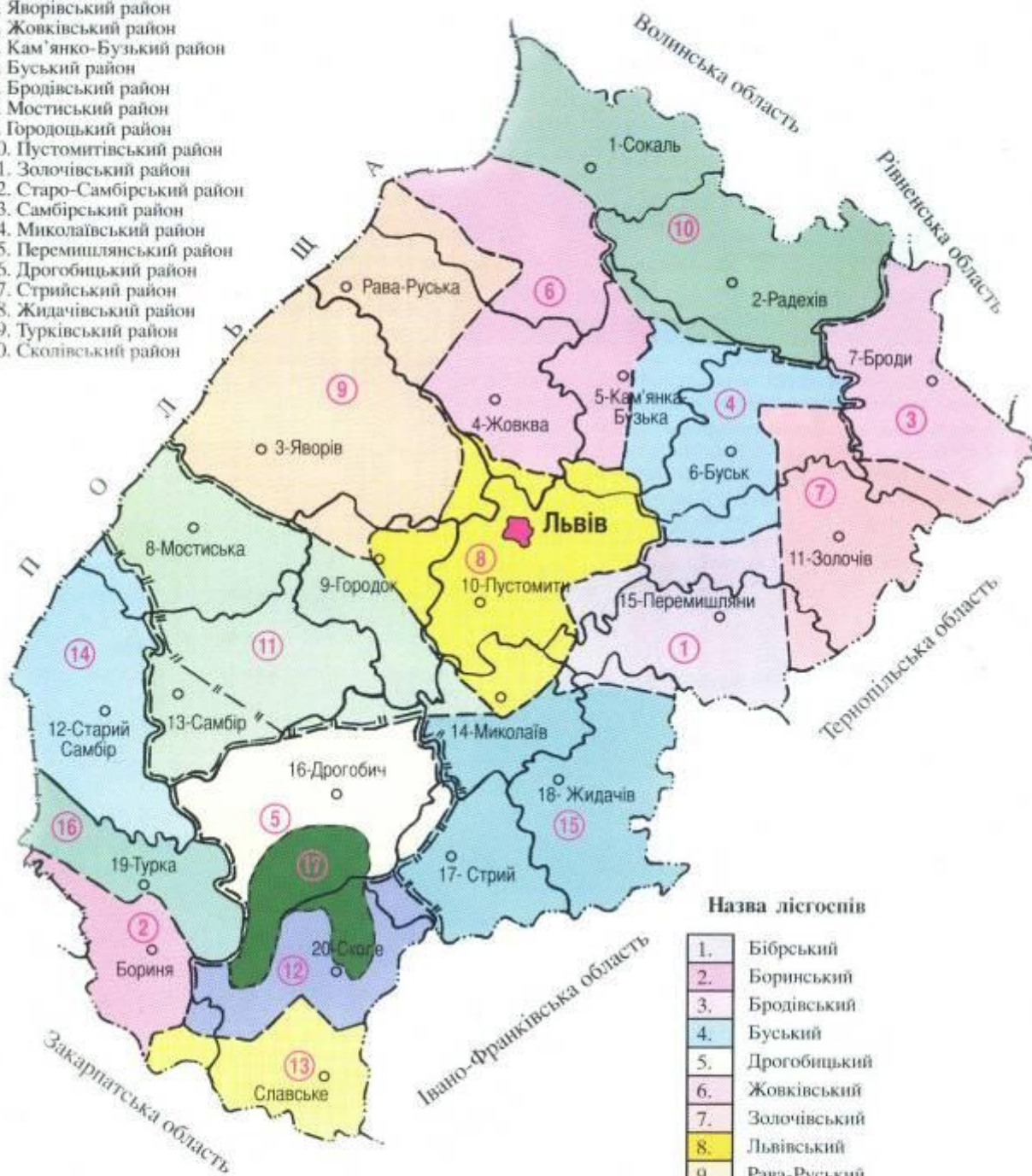

Схема розташування державних підприємств лісового господарства

Адміністративний поділ

1. Сокальський район
2. Радехівський район
3. Яворівський район
4. Жовківський район
5. Кам'яно-Бузький район
6. Буський район
7. Бродівський район
8. Мостиський район
9. Городоцький район
10. Пустомитівський район
11. Золочівський район
12. Старо-Самбірський район
13. Самбірський район
14. Миколаївський район
15. Перемишлянський район
16. Дрогобицький район
17. Стрийський район
18. Жидачівський район
19. Турківський район
20. Сколівський район

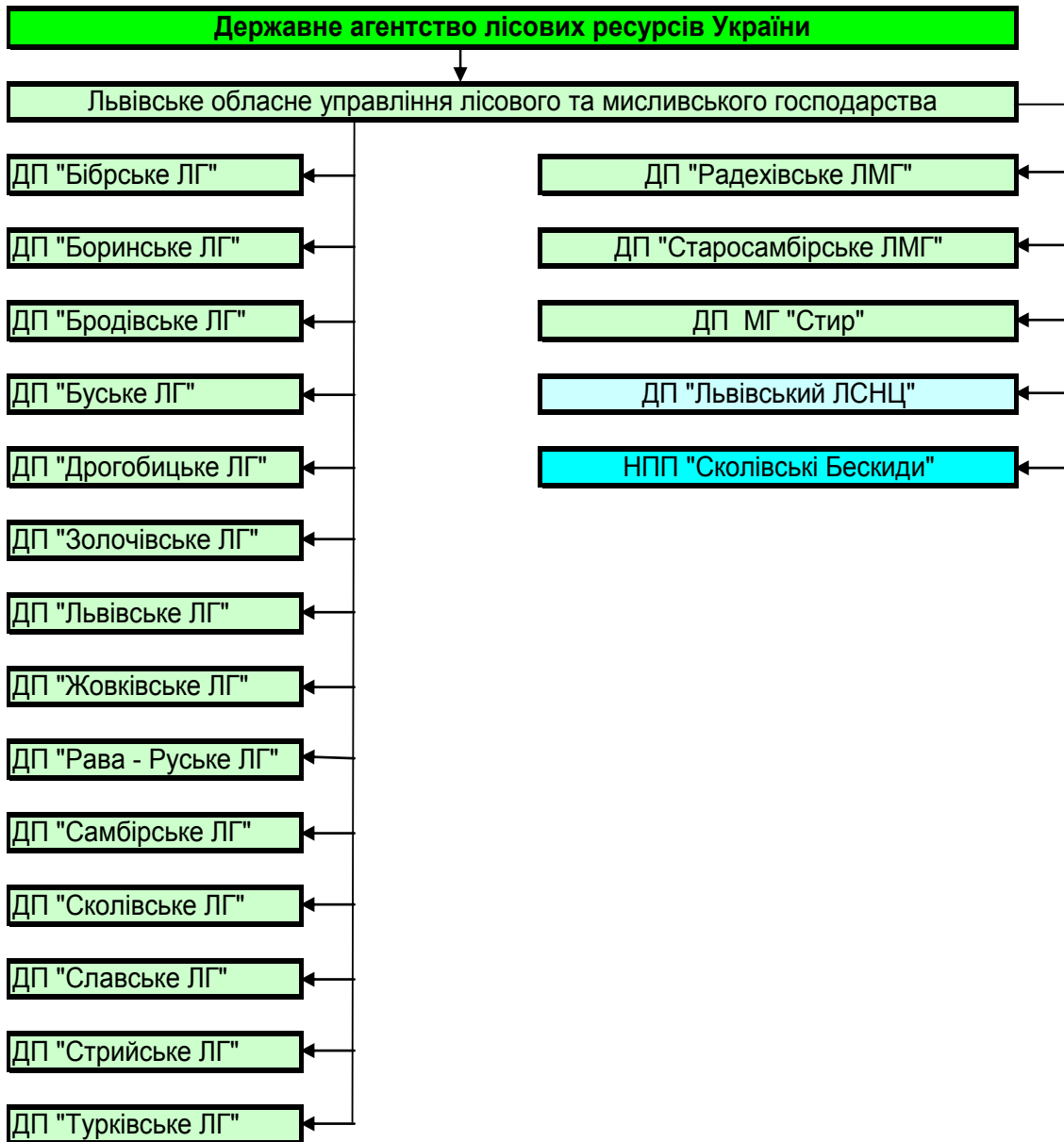

Назва лісгоспів

1.	Бібрський
2.	Боринський
3.	Бродівський
4.	Буський
5.	Дрогобицький
6.	Жовківський
7.	Золочівський
8.	Львівський
9.	Рава-Руський
10.	Радехівський
11.	Самбірський
12.	Сколівський
13.	Славський
14.	Старо-Самбірський
15.	Стрийський
16.	Турківський
17.	НПП "Соколівські Бескиди"

межі				районні центри
гірські ліси	областей	районів	ДП	
---	---	---	---	16

Структура Львівського ОУЛМГ

Лісоресурсний потенціал

Львівська область відноситься до найбільш лісистих регіонів України, ліси займають 31,8% її території.

Загальна площа земель лісового фонду становить 694,4 тис.га, з яких вкрита лісовою рослинністю 628,7 тис.га.

Лісовий фонд Львівської області закріплений за значною кількістю постійних лісокористувачів. Ведення лісового господарства здійснюють лісогосподарські

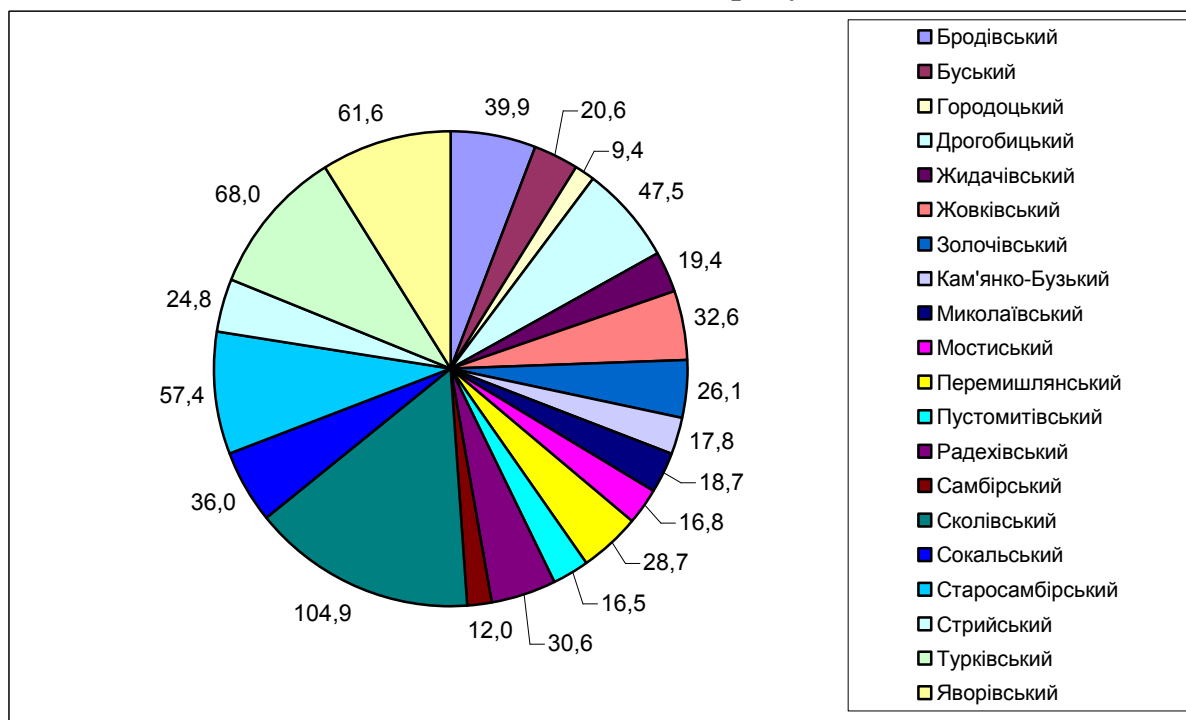

підприємства на площі 588,1 тисяч гектарів або 84,7% від загальної площі. Підприємствам Держлісагентства України надано у постійне користування ліси загальною площею 478,0 га або 68,8%, підприємствам Обласного комунального спеціалізованого лісогосподарського підприємства «Галсільліс» Львівської обласної ради – 21,0%, Міноборони України – 5,8%, іншим організаціям – 4,3%. Ліси та інші лісом вкриті площі на землях запасу та землях, не наданих у власність та постійне користування в межах населених пунктів займають площу 31,1 тис. га. Через відсутність проведення в них лісівничих заходів, охорони, захисту їх від шкідників, хвороб, вони знаходяться в незадовільному санітарному стані, самовільно вирубуються, гинуть від пожеж.

Розподіл лісів Львівської області в розрізі лісокористувачів

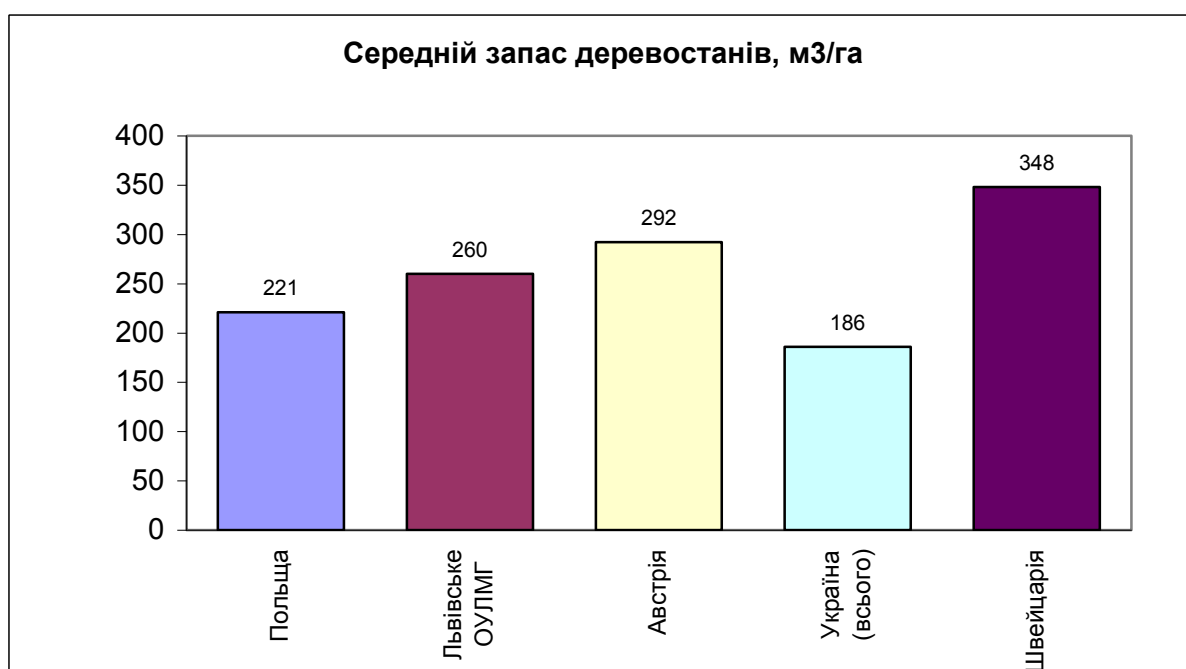
№ п/п	Назва лісокористувача	Площа	
		тис.га	% від загальної площі
1	Державне агентство лісових ресурсів України	478,0	68,8
2	ОКСЛПП «Галсільліс»	146,3	21,0
3	Сільськогосподарські підприємства	1,8	-
4	Підприємства та організації транспорту і зв'язку	3,4	0,4
5	Підприємства Міністерства оборони України	40,6	5,8
6	Організації, підприємства і установи природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико – культурного призначення	28,7	4,0
7	Селянські (фермерські господарства)	0,1	-
8	Інші заклади, установи, організації	0,3	-
9	Промислові та інші підприємства	0,2	-
10	Держаний комітет України по водному господарству	0,1	-
11	Ліси, надані у власне користування громадянам	0,1	-
12	Землі запасу та землі, не надані у власність та постійне користування в межах населених пунктів	31,1	-
	Всього	694,4	100,0

**Розподіл земель лісового фонду по районах Львівської області, тис.га
станом на 01.01.2011 року**

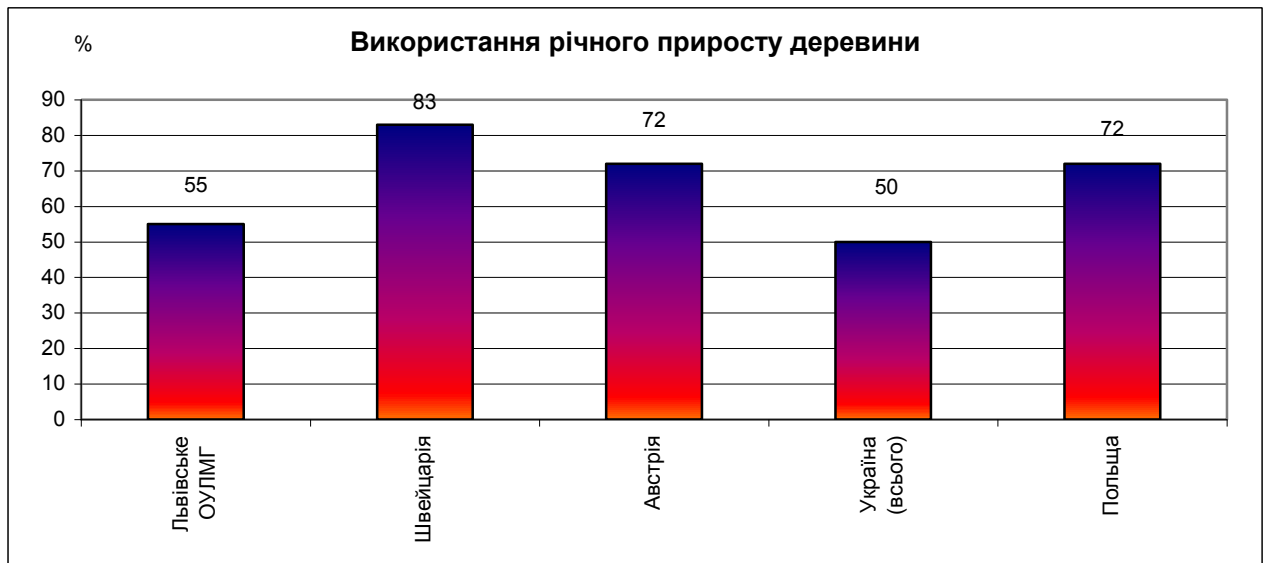

Загальний запас деревини в лісах області складає 132,3 млн.м³, в тому числі в державному лісовому фонді – 111,2 млн.м³.

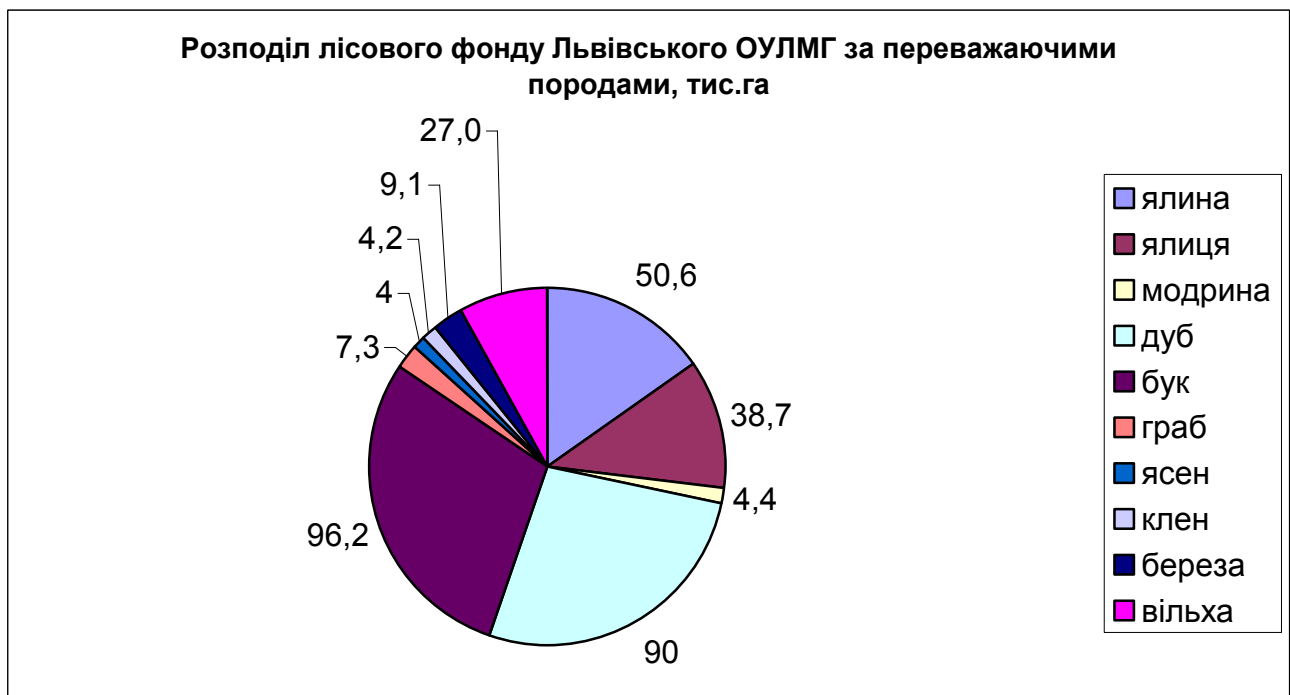
Середній запас деревної маси на 1га вкритих лісовою рослинністю земель по підприємствах Львівського ОУЛМГ складає 260 м³, що на 43% більше ніж в середньому по Україні, запас на 1га стиглих і перестійних деревостанів складає 314 м³.

Обсяги заготівлі деревини в лісах визначаються ВО «Укрдержліспроект» на основі науково-обґрунтованих розрахунків та затверджуються Міністерством екології та природних ресурсів України. Обсяг заготівлі ліквідної деревини від усіх видів рубок по державних лісгосподарських підприємствах області у 2014 році склав 991 тис. м³, в тому числі від рубок головного користування – 582,5 тис. м³. На 2015 рік лісгосподарськими підприємствами запроєктовано заготовити 895,4 тис.м³, в тому числі від рубок головного користування – 583,9 тис.м³. Свідченням достатньо зваженого лісокористування є показник використання річного приросту запасів деревини. За останні роки він складає в межах 50 - 55%.

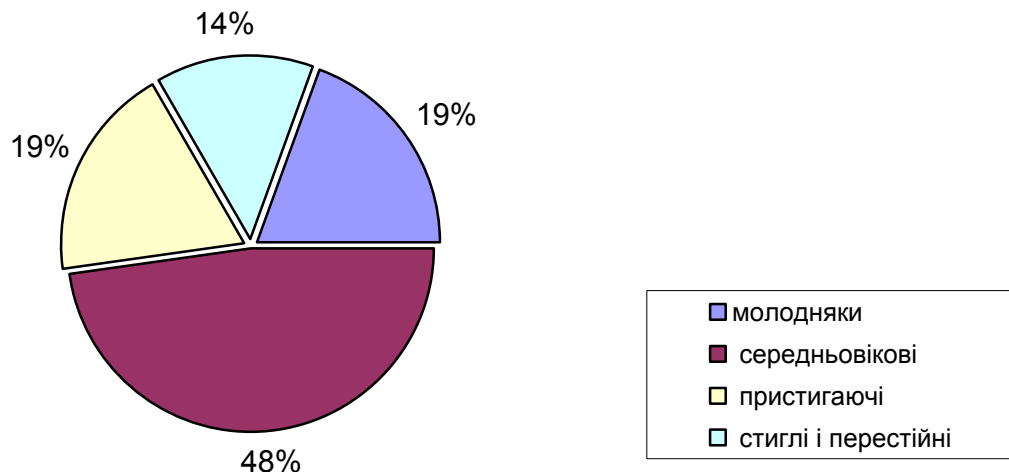

Вікова структура лісів підприємств Львівського ОУЛМГ є близькою до оптимальної. В лісовому фонді домінують середньовікові деревостани, які займають площу 204,2 тис.га, молодняки - 83,1 тис.га, пристигаючі – 81,2 тис.га, стиглі і перестійні – 59,6 тис.га.

Інша картина спостерігається в лісах агроформувань, військових та інших користувачів області. Тут спостерігається нерівномірний розподіл насаджень за класами віку. Так, в лісовому фонді переважають молодняки 44% та середньовікові насадження 49%, пристигаючі і стиглі складають відповідно 6% і 1% (в лісах державного значення пристигаючі насадження 19% і стиглі 14%).

Вікова структура насаджень Львівського ОУЛМГ

В лісовому господарстві запроваджуються принципи збалансованого розвитку, що передбачають посилення екологічних, соціальних та сировинних функцій лісів. З метою поліпшення якісного складу лісів, їх оздоровлення, посилення захисних властивостей, щорічно роботи здійснюються на загальній площі 15 тис. га, в т. ч. лісівничі догляди за молодняками на площі 3 тис. га.

Проблеми: - збалансування використання екологічних, соціальних та сировинних ресурсів лісу.

Шляхи вирішення: - формування єдиної регіональної лісової політики ведення лісового господарства на принципах сталого, наближеного до природи лісівництва;

- відмова від суцільних рубань лісу і перехід на вибіркову форму господарювання, суцільні рубки проводити при ліквідації наслідків стихійних лих та тоді, коли іншими способами неможливо добитися швидкого відновлення високопродуктивних, біологічно стійких корінних деревостанів;

- впровадження сучасних еколого безпечних лісогосподарських технологій.

Створення нових лісів, лісовідновлення

За 2014 рік обсяги лісовідновлення становлять 3091 га. З них 1352 га створено лісових культур та 1739 га залишено під природне поновлення лісу, що становить 56,3 %. Крім цього створено 8 га захисних лісових насаджень на землях які раніше не були вкриті лісовою рослинністю. Для реалізації завдань з масштабного лісовідновлення та потреб лісорозведення створено відповідну виробничу базу. На

підприємствах лісового господарства функціонують 40 постійних розсадників, тепличні господарства, де вирощують щорічно близько 15 млн. шт. стандартного садивного матеріалу.

Прийняття загальноєвропейських програм збереження лісових генетичних ресурсів дало поштовх до розробки стратегії із збереження лісових генетичних ресурсів. Одним із пріоритетних напрямків розвитку наукових досліджень у лісовому господарстві на найближчу перспективу є розробка заходів із збереження біорізноманіття, відновлення, підвищення продуктивності і якості лісів на селекційно-генетичній основі. В державному лісовому фонді Львівського ОУЛМГ

виділені лісові генетичні ресурси на загальній площі 4835.8 га, 488 одиниць плюсових дерев, з яких ведеться заготівля селекційного насіння та насіння з покращеними селекційно-генетичними властивостями.

Державними підприємствами лісового господарства тільки в 2014 році заготовлено 10550 кг селекційного та покращеного лісового насіння з об'єктів постійної лісонасінневої

бази.

Відповідно до Державної цільової програми «Розвиток лісонасінневої справи на 2010-2015 роки» державними лісогосподарськими підприємствами Львівського ОУЛМГ за період 2010-2014 роки створено 30 га – клонових лісонасінневих плантацій та 55 га – родинних лісонасінневих плантацій. В подальшому вищезгадані насінневі плантації будуть використовуватись для заготівлі високоякісного селекційного насіння основних лісоутворюючих порід.

В структурі Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства функціонує спеціалізоване підприємство - Львівський лісовий селекційно-насінневий центр. На підприємстві організовано переробку та зберігання лісонасінневої сировини хвойних порід із застосуванням сучасного обладнання австрійської фірми «Тхорбауер інженірінг». Це, зокрема, такі основні технологічні процеси – підсушування, обезкрилення, очищення та зберігання насіння. З 01.01.2007 року перероблено близько 600 тон сировини та одержано 25 908 кг (в т.ч. сосни 4 183 кг., ялини європейської 1 123 кг., модрина 691 кг., ялиці білої 19 900 кг) високоякісного насіння хвойних порід.

Державне підприємство «Львівський лісовий селекційно-насінневий центр», орієнтується, в основному, на вирощуванні садивного матеріалу з закритою кореневою системою. В 2008 році на підприємстві було встановлену сучасну теплицю польського виробника – «Agro-sur». В теплиці вирощується якісний садивний матеріал з закритою кореневою системою в контейнерах, як хвойних, так і листяних лісових і декоративних порід, таких як: дуб, бук, ялина колюча,

європейська, псевдотсуга Мензіса, різні форми туй, ялівців, та інші.

Для вирощування використовуються спеціальні субстрати з додаванням усіх необхідних добрив. За рік ДП «Львівський ЛСНЦ» вирощує понад 45 тис.шт. сіянців з закритою кореневою системою основних деревних та чагарникових порід.

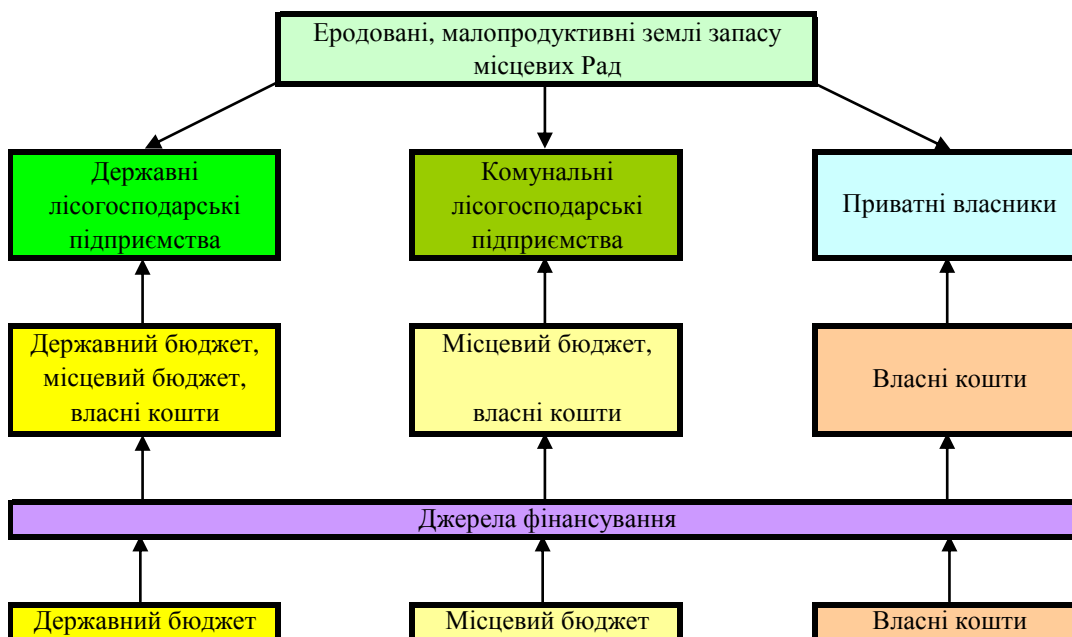
З метою заміни похідних ялинових насаджень на корінні ялицево-букові насадження необхідно збудувати контейнерний лісовий розсадник на базі першого в Україні лісонасінневого підприємства, яке функціонує в державному підприємстві Львівський лісовий селекційно-насінневий центр.

На замовлення ДП «Львівський ЛСНЦ» за участі фахівців шведської компанії ВСС АВ розроблено проект побудови сучасного розсадницького комплексу з обсягом вирощування садивного матеріалу із закритою кореневою системою в кількості 2,5 млн. сіянців в рік.

Перехід на поступовий спосіб рубання забезпечує природне відновлення лісів, зокрема основних лісоутворюючих порід (бук, ялиця, сосна, дуб, клен-явір). З цією метою особливу увагу необхідно приділяти максимальному збереженню природного поновлення. Рубки проводити тільки при наявності достатньої кількості природного поновлення.

В цілому ліси щорічно створюються на площі понад 2,5 тис. га, що становить 105% до площі зрубів, в тому числі шляхом природного поновлення на 50%.

Шляхи збільшення лісистості Львівської області

Проблеми: - небажання місцевих органів влади передавати землі під заліснення, складність процедури передачі;

- недостатнє фінансування заходів із створення нових лісів;
- відсутність у земельному законодавстві норм про виділення земель під створення лісів приватними юридичними і фізичними особами.

Шляхи вирішення:

- максимально спростити процедуру передачі непридатних до сільськогосподарського використання земель під заліснення;
- внесення змін у земельне законодавство в частині виділення земель під створення лісів приватними юридичними і фізичними особами;
- розробити обласну програму заліснення еродованих і виведених із сільськогосподарського обороту земель;
- мотивувати місцеві ради до прийняття рішень про передачу земель під заліснення державним лісогосподарським підприємствам, комунальним лісогосподарським підприємствам та приватним власникам;
- передбачити у державному і обласному бюджетах необхідні обсяги фінансування;
- залучити до створення нових лісів приватний капітал.

Лісопромислова діяльність

На рубках головного користування заготовлено ліквідної деревини 582,5 тис. куб м і на рубках пов'язаних з веденням лісового господарства 408,5 тис. куб м. Із загальної кількості заготовленої деревини лісоматеріалів круглих заготовлено 413,3 тис. куб м. Вихід лісоматеріалів круглих від загальної кількості заготовленої деревини склав 41,7 %.

Забезпечено виконання планів заготівлі деревини в розрізі доведених сортиментів та сортів. Для виробництва пиломатеріалів і заготовок заготовлено 314,1 тис. куб м деревини. З них: хвойних 265,5 тис. куб м, дубових 22,2 тис. куб м та букових 23,2 тис. куб м. Для виробництва клеєної фанери і шпону заготовлено 18,8 тис. куб. м деревини, для будівництва 15,5 тис. куб м та для виробництва целюлози і деревної маси (баланси) 64,8 тис. куб м.

Дров'яної деревини для технологічних потреб заготовлено 240,5 тис. куб м та дров для опалення 327,4 тис. куб м.

У 2014 році у сфері надання послуг лісовому господарству продовжували формуватися ринкові засади, зокрема заготівлю деревини проводять як самі лісгоспи, так і приватні підприємства та підприємці. За минулий рік приватними підприємствами та підприємцями заготовлено 482 тис куб м деревини,

що складає 48,6 % від всієї заготовленої деревини. На заготівлі лісу працювало 14 приватних підприємств та 127 приватних підприємців, які вже мають не тільки свої бензопили та трактори, а і спеціалізовані лісові машини та лісовози з гідроманіпуляторами. Приватні підприємства та підприємці надають послуги не тільки по заготівлі та транспортуванні лісу а і на інших видах робіт.

На 2015 рік заплановано заготовити від всіх видів рубок 895,5 тис. куб м деревини в тому числі лісоматеріалів круглих 363,5 тис. куб м деревини.

В 2014 році об'єм переробки деревини склав 137,4 тис. куб. м. при плані 137,0 тис. куб. м, що становить 100,3%.

Обсяг випуску продукції переробки деревини за цей же період склав 83519,8 тис. грн. Приріст продукції переробки порівняно з 2013 роком становив

20375,2 тис. грн. Вихід з одного кубометра деревини пущеної в переробку складає в середньому по управлінню 610 грн.

У 2014 році підприємствами управління виготовлено 9070 кбм дров паливних колотих.

Кількість працюючих, зайнятих переробкою деревини становить 461 чол. Виробіток на одного працюючого становить 181,2 тис. грн.

Для забезпечення ведення лісогосподарської та лісопромислової діяльності лісогосподарських підприємств області використовується 452 одиниці автотранспорту, з них 238 одиниць вантажних автомобілів, в тому числі 103 лісовози.

В лігоспах області експлуатується 249 одиниць машино-тракторного парку. З них 207 одиниць тракторів в тому числі 41 од. трелювальних та 40 одиниць дорожньо-будівельної техніки.

На лісозаготівлях експлуатується 416 одиниць бензопил в основному імпортного виробництва (Хускварна, Штіль) та 126 кущорізів.

В 2014 році лігоспами області придбано техніки та обладнання на суму 10,5 млн. грн. (без ПДВ) в тому числі:

-6 тракторів на суму 1,4 млн. грн.

-8 вантажних автомобілів на суму 1,2 млн. грн.

-6 деревообробних верстатів на суму 0,7 млн. грн.

-5 гідроманіпуляторів на суму 1,1 млн. грн.

-2 мобільні канатні установки на суму 1,4 млн. грн.

Серед підприємств, які приділяють велику увагу оновленню техніки та модернізації обладнання слід відзначити;

ДП "Бродівський лігосп", ДП "Сколівський лігосп", ДП "Славський лігосп", ДП "Бібрський лігосп".

Починаючи з 2007 року підприємствами області почато серйозне будівництво лісових доріг, на які виділялись бюджетні кошти та паралельно проводилось будівництво за власні кошти підприємств. Будівництво проводиться

по нових сучасних технологіях з врахуванням європейського досвіду

За 8 років збудовано і відновлено ремонтом 431 км доріг на суму 59 млн грн., в тому числі

104,4 км на суму 35.1 млн.грн. за кошти держбюджету

326,5 км на суму 24 млн. грн. за власні кошти підприємств

В 2014 році збудовано і відновлено ремонтом 95 км лісових доріг на суму 5,5 млн грн.

Лідерами будівництва доріг є Сколівський, Славський та Турківський ЛГ

З метою вдосконалення реалізації лісопродукції українським споживачам, запроваджена реалізація її через аукціони, які проводяться щоквартально. Аукціони розділені на загальні та спеціалізовані.

Для впорядкування реалізації деревини на експорт впроваджена видача сертифікатів фірмам – експортерам. Сертифікати видаються обласним управлінням лісового та мисливського господарства. Це дало можливість зменшити нелегальний вивіз деревини за межі України.

На підприємствах Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства організована і має позитивні тенденції робота по дотриманню законодавчих і нормативних актів з охорони праці та трудових відносин. Налагоджено дієвий контроль за станом охорони і безпеки праці.

На підпорядкованих підприємствах приділяється значна увага соціальним питанням: робітники своєчасно отримують заробітну плату, забезпечені в повному обсязі спецодягом, спецвзуттям та засобами індивідуального захисту. а також здешевленим харчуванням, надаються працюючим додаткові відпустки, лікувально-профілактичне харчування, санаторно-курортні путівки, пільги при виході на пенсію. Для їх потреб обладнано побутові та душові кімнати, оздоровчі пункти та зубопротезні кабінети, налагоджено проведення медичних оглядів.

За 2014 рік на заходи з охорони праці витрачено 2958 тис. грн., що становить 970 грн. на одного працюючого.

Систематично та регулярно проводяться на підприємствах управління професійні змагання звальювальників лісу та Дні охорони праці.

Проблеми:

- стимулювання глибокої переробки деревини в Україні;

- в Україні на сьогоднішній день не виготовляється спеціалізована техніка для трелювання деревини, зокрема трелювальні трактори, повітряно-трелювальні установки, трелювальні лебідки та сучасна дорожньо-будівельна техніка. Великим тягарем для лісгоспів області при придбанні вищезгаданої техніки імпортного виробництва є високе ввізне мито та податкове навантаження;

- система профтехосвіти занедбана. Сьогодні в області немає навчальних закладів з підготовки таких спеціалістів, як машиніст екскаватора, бульдозера та інших.

Шляхи вирішення:

- за умови створення сприятливого інвестиційного клімату в державі та області Львівське ОУЛМГ вважає перспективними на найближчий період:

1. Інвестиції у розвиток меблевого та паркетного виробництв (в області підприємствами пропонується понад 22 тис. кбм. пиловника дубового та 23 тис. кбм пиловника букового);

2. Створення умов для залучення в область інвестора для будівництва деревообробного заводу по переробці хвойного пиловника (тільки державними лісогосподарськими підприємствами заготовляється понад 200 тис. кбм пиловника ялини, ялиці, сосни та модрини);

3. Використання деревини як джерела теплової енергії, для чого забезпечити поступовий перехід комунальних котелень на відновлювальні джерела енергії (тріска технологічна, дрова паливні, брикети). Налагодження виробництва приватним бізнесом паливних брикетів, пелетів. Лісогосподарськими підприємствами налагоджено випуск дров колотих – понад 10 тис. кбм на рік.

4. Відновити повноцінну роботу (із закупівлею лісосировини) Жидачівського целюлозно-паперового комбінату (в області заготовляється понад 60 тис. кбм балансів хвойних для виробництва целюлози);

5. Легалізація роботи приватних пилорам.

- внести зміни до чинного законодавства стосовно безмитного ввезення новітньої високопродуктивної техніки та екологічнобезпечних технологій, які не вираються в Україні;

- спростити процедури державних закупівель;

- відновити систему професійно – технічної освіти за базовими робітничими професіями.

Збереження біологічного різноманіття в лісах та забезпечення розвитку природно-заповідного фонду

В лісах Львівської області розташовано 350 об'єктів природно-заповідного фонду загальною площею 157,5 тис.га, що складає 7,2% від загальної площі області.

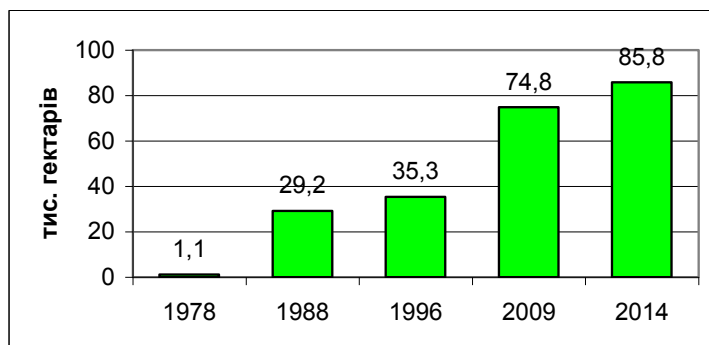
Тільки у лісах підприємств Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства виділено 100 об'єктів і територій природно-заповідного фонду загальною площею 85,8 тис.га, що складає 18% площі держлісфонду, або 54% від загальної площі ПЗФ області.

Загалом, серед природоохоронних об'єктів домінують лісові та ботанічні групи. Основна частина з них знаходиться в Карпатах і на Розточчі, тобто в найбільш лісистих регіонах Львівщини.

Серед них – Національні природні парки «Сколівські Бескиди» - заг. площа 35351га та «Північне Поділля» - заг. площа 15587,92га, 3 регіональні ландшафтні парки, 27 заказників, 20 пам'яток природи, 1 дендрологічний парк, 2 парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, 45 заповідних урочищ.

Динаміка заповідання земель державного лісового фонду Львівського ОУЛМГ

Проблеми:

- недостатнє фінансування об'єктів природно-заповідного фонду державного значення;
- упорядкування мережі природно-заповідного фонду та вдосконалення менеджменту природоохоронних об'єктів.

Шляхи вирішення:

- збільшити фінансування об'єктів природно-заповідного фонду зі всіх можливих джерел;
- затвердження матеріалів інвентаризації територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Мисливське господарство

Загальна площа мисливських угідь області становить - 1 млн. 771 тис. га, що складає 81% території області і 4% угідь України. З них польові – 1 млн. 073 тис. га. (60% в області і 3% України), лісові - 653 тис. га.(37% в області і 7% України) та водно-болотні – 45 тис. га. (3% в області і 2% України).

Станом на 01.01.2015 року мисливським господарством у Львівській області займаються сімдесят шість користувачів мисливських угідь на площі 1млн 625тис га. Серед них п'ятнадцять підприємств управління лісового та мисливського господарства на площі 370 тис. га, або 21% площі, п'ятнадцять організацій УТМР на пл. 387тис.га, - 22%, десять товариств ЛОТМІР "Лісівник" - 302тис.га, - 17%, два мисливських господарств ТВМР ЗРУ – 58 тис. га, - 3%, два господарства ЛОО ФСТ "Динамо" - 30тис га, - 2%, сім інших громадських мисливських об'єднань на площі 251тис. га, - 14%, двадцять п'ять мисливських організацій різної форми власності на площі 227тис.га, або 13% площі мисливських угідь, решта нікому не наданої площі 146 тис. га (8%) залишилось у державному мисливському резерві.

Розподіл мисливських угідь в розрізі користувачів

№	Назва користувача	Кількість організацій	Площа, тис.га.	%%
1	Державні підприємства Львівського ОУЛМГ	15	370	21
2	Українське товариство мисливців та рибалок (УТМР)	115	387	22
3	Львівське обласне товариство мисливців та рибалок «Лісівник»	10	302	17
4	Товариство військових мисливців та рибалок ЗРУ	2	58	3
5	ЛОО ФСТ «Динамо»	2	30	2
6	Інші користувачі громадські організації	7	251	14
7	Інші користувачі різної форми власності	25	227	13
8	Мисливські угіддя державного резерву (нікому не надані)		146	8
РАЗОМ У ЛЬВІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ		60	1771	100

Всього чисельність штатних працівників зайнятих в мисливському господарстві області становить 392 чол., з них - мисливствознавців-42 чол., егерів - 249 чол.

Чисельність штатних працівників підприємств Львівського обласного управління лісового та мисливського господарства зайнятих у мисливському господарстві становить 90 чоловік, з них 19 мисливствознавців, 62 егеря та 9 інженерно-технічних працівників. Крім того, контроль за веденням мисливського господарства в двадцяти районах області здійснює 15 державних районних мисливствознавців, які також входять в штат підпорядкованих підприємств управління.

В області зареєстровано понад 41 тис. мисливців, які отримали державне посвідчення мисливця.

За 2014 рік від ведення мисливського господарства області до державного бюджету поступило чистого прибутку тільки від реалізації ліцензій на суму 842,0 тис. грн., від видачі 1416 посвідчень мисливця (з них 39 дублікатів) та заміни 15523 контрольних карток (з них 383 дублікатів) поступило 103,86 тис. грн., разом весь прибуток становить 945,86 тис. грн., не враховуючи платежів до бюджету та податків.

За оперативно зібраною інформацією очікується, що загальні надходження від мисливського господарства користувачів мисливських угідь Львівської області у 2014 році будуть приблизно складати – 3 млн 900 тис. грн. (2202 грн. з 1 тис. га).

За 2014 рік очікується, що загальні витрати всіх користувачів мисливських угідь Львівської області на ведення мисливського господарства складуть всього – 11 млн 200 тис. грн. (тобто 6800 грн. на 1 тис. га. угідь). Витрати на охорону і відтворення мисливської фауни складуть майже 4 млн грн. (2420 грн. на 1 тис. га при регламентованих 425 грн на 1 тис. га). На відтворення мисливських звірів і птахів, включаючи біотехнічні заходи, приблизно буде затрачено – 3 млн грн. (1980 грн. на 1 тис. га).

За 2014 рік в області складено 136 протоколів на порушників правил полювання, з них 83 (61%) складено працівниками державної лісової охорони. На порушників накладено 22 тис. 210 грн. штрафів та нараховані 23 тис. грн. збитків завданих порушниками мисливським господарствам. Стягнуто штрафів 18,5 тис. грн, а збитків відшкодовано всього 24,5 тис. грн.

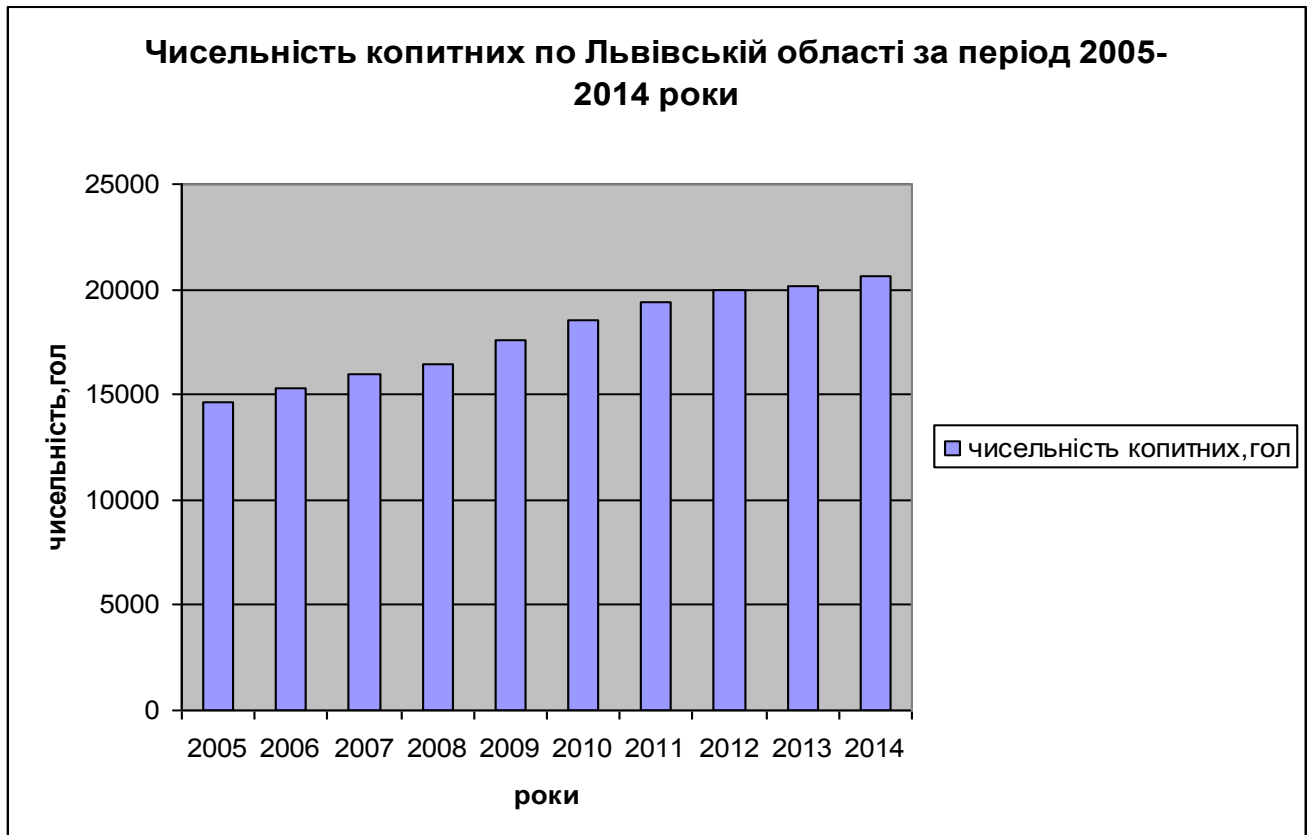
За матеріалами обліку мисливської фауни у 2014 році обліковано:

Зубрів – 48 голів, лосів – 69, оленів бл. - 1682, олень пл. – 58, олень Даніеля (лань) – 84, козуля – 14249, кабанів – 4399, разом копитних – 20588 особини. Зайців – 45953, вовків – 169, ведмедів – 68 голів.

Вольєрним розведенням в області займаються чотири користувачі мисливських

угідь два з яких державні підприємства а саме: ДП «МГ «Стир» (утримує 17 кабанів на площі 2,8 га), та ДП «Стрийський лісгосп» (5 оленів благородних на площі 4,6.га). За останні роки у вільний стан випущено: 14 зубрів, понад 200 кабанів, 20 оленів плямистих, 40 оленів Даніеля (лань європейська) та п'ятнадцять муфлонів.

З екологічного фонду області виділено 100 тис. грн. на підготовку зубрів в ДП «МГ «Стир» та в угіддях НПП "Сколівські Бескиди".

Опрацьовуються ще дві програми, а саме «Збереження та підвищення чисельності популяції ведмеда бурого» та «Збереження і відновлення глушця в НПП "Сколівські Бескиди" ».

Проблеми:

- значна кількість випадків браконьєрства;
- весняні пали на полях багаторічної рослинності;
- необхідність збільшити видатки на біотехнію мисливських угідь;
- потребує зміцнення популяція мисливських та червонокнижних видів фауни (олень благородного, олень плямистого, зубрів);
- забезпечення фінансової та матеріальної підтримки, щодо реалізації програм збереження та відтворення мисливських та Червонокнижних видів звірів та птахів.

Шляхи вирішення:

- забезпеченні стратегії сталого багатофункціонального розвитку мисливського господарства області;

- пропагуванні виконання різноманітних природничих заходів та біотехнії спрямованих на удосконалення та розвиток мисливства;
- проведення полювання з відродженням національних традицій з врахуванням передового досвіду Європейських країн;
- удосконалення нормативно-правової бази шляхом приведення законодавчих актів у відповідність до сучасних вимог та міжнародних стандартів;
- оптимізації користування мисливськими угіддями шляхом запровадження конкурсного способу набуття права користування мисливськими угіддями;
- розширеного відтворення фауни, у тому числі за рахунок напіввільного вольєрного розведення з наступним випуском на волю мисливських видів звірів і птахів;
- багатоцільове використання та надійна охорона державного мисливського фонду;
- створення стійких репродуктивних популяцій мисливських звірів, особливо оленів та козуль, з оптимальною статево – віковою структурою;
- постійного захисту і якісного покращення біотопів шляхом збільшення площ відтворювальних ділянок, кормових полів та збереження унікальних природних комплексів теріофауни в первинному стані для забезпечення екологічного балансу регіону;
- нарощування обсягів та випереджаюче відтворення ресурсів мисливської фауни і забезпечення науково - обґрунтованого раціонального використання запасів державного мисливського фонду;
- всебічне висвітлення мисливсько-господарських заходів у засобах масової інформації, забезпечення співпраці з науковими, екологічними та громадськими організаціями щодо формування сприятливої громадської думки про мисливське господарство та полювання;

- опрацювання кожним користувачем мисливських угідь бізнес - планів інвестування коштів у біотехнію та заходи з охорони державного мисливського фонду;

- для зміцнення генофонду наявних популяцій оленя благородного та зубра, проводити обмін звірами з іншими регіонами;

- посилити взаємодію правоохоронних органів, державної екологічної інспекції, Державного управління охорони навколишнього природного середовища та користувачів мисливських угідь щодо охорони державного мисливського фонду.

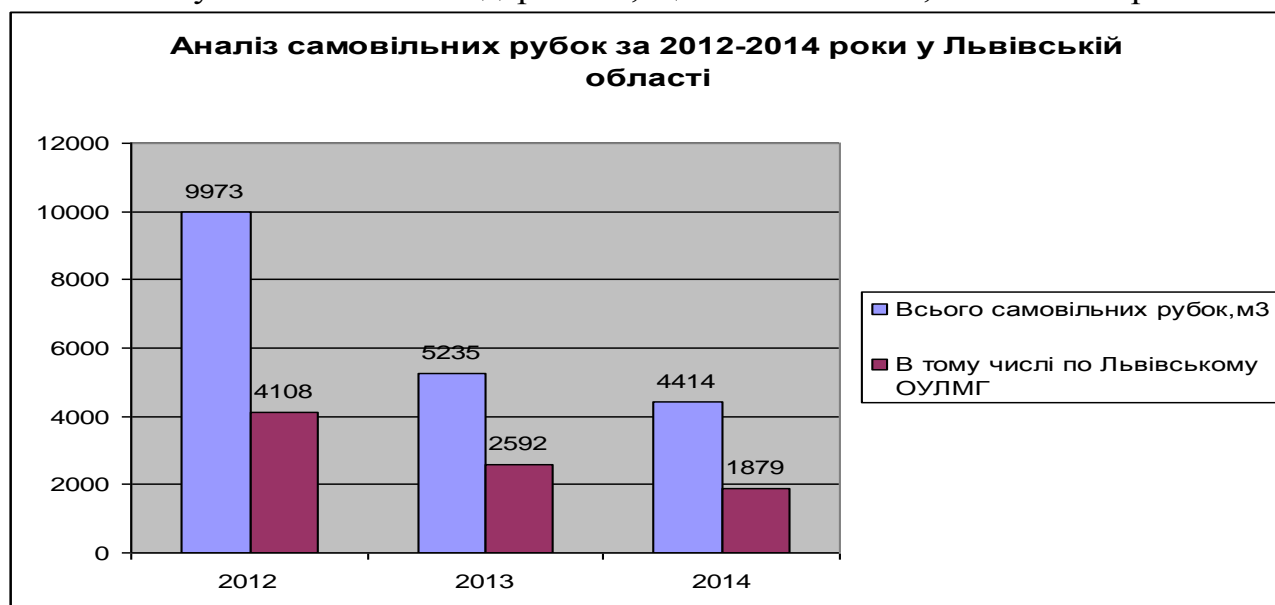
З цією метою спеціалісти управління опрацювали «Програму розвитку мисливського господарства області на 2015-2020 роки» і подали проект Програми департаменту екології та природних ресурсів Львівської обласної державної адміністрації для його узагальнення в єдину обласну Програму охорони, збереження та примноження природних ресурсів області.

Охорона і захист лісів

Питання охорони і захисту лісів перебувають на постійному контролі лісогосподарських підприємств, органів місцевої державної виконавчої влади та самоврядування Львівської області. Головою Львівської обласної державної адміністрації видано розпорядження від 8 серпня 2008 року №800 "Про додаткові заходи щодо збереження лісових ресурсів області".

В 2014 році в лісовому фонді Львівщини виявлено 4414 м³ самовільно зрубаної деревини, з них в лісах обласного комунального лісогосподарського підприємства "Галсілля" 2444 м³ самовільно зрубаної деревини, що становить 55% від загальної кількості самовільних рубок по області. Збитки нанесені лісовому господарству самовільними рубками становлять 8819 тис. грн, в лісах Міністерства оборони України 91 м³ самовільно зрубаної деревини, що становить 2% від загальної кількості самовільних рубок по області. Збитки нанесені лісовому господарству самовільними рубками становлять 262 тис. грн., при цьому відшкодовано лише 5,7 відсотків.

В лісах Львівського ОУЛМГ виявлено 897 випадків незаконної рубки лісу загальною кубомасою 1879 м³ деревини, що на 713 менше, ніж за 2013 рік.

Збитки нанесені лісовому господарству становлять 5281,1 тис. грн.

Зусиллями працівників державної лісової охорони виявлено 354 лісопорушники, 238 справ передано в правоохоронні органи.

Однією з причин поширення незаконних рубок є діяльність малих лісопильних об'єктів, яких в окремих районах нараховується більше сотні.

Найбільша кількість лісопильних об'єктів в Старосамбірському, Яворівському, Сколівському, Сокальському та Турківському районах.

У більшості лісопильних об'єктів відсутня інформація щодо приходу і розходу лісопродукції. Більша частина деревини, яка поступає на лісопильні об'єкти не клеймована та не маркована, відсутня документація щодо її походження. Власники лісопильних об'єктів не можуть пояснити джерел її походження та кому вона належить.

Відповідно санітаного огляду лісів понад 30 тис. га. насаджень пошкоджені шкідниками та хворобами лісу. В пошкоджених насадженнях проводяться санітарно-оздоровчі заходи, шляхом вирубки пошкодженої деревини, а також в осередках листогризучих шкідників, проводиться обробка насаджень шляхом обробки установкою «ГАРД». Для боротьби із стовбурними шкідниками в похідних смерічниках викладаються пастки польського виробництва з використанням феромонів типу «Іпсодор».

Проблеми:

- низький життєвий рівень населення, особливо гірської частини Львівщини;
- неврегульованість ринку лісоматеріалів;
- правове неврегулювання питань охорони лісових ресурсів;
- існування організованих угруповань, які систематично займаються розкраданням лісових ресурсів;
- незаконне функціонування пилорам, які є споживачами незаконно добутої лісопродукції;
- випалювання сухої рослинності у весняний період, що призводить до виникнення пожеж у лісах;
- наявність 19,2 тис. га. всихаючих смерекових лісів в гірських районах області.

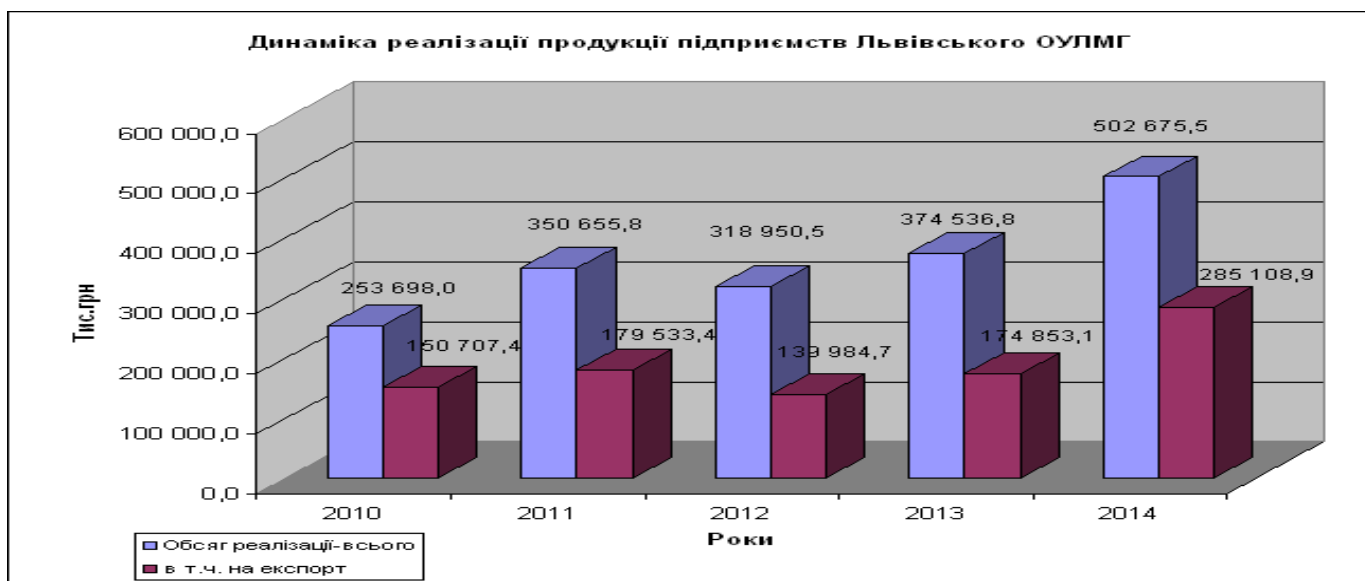
Шляхи вирішення:

- забезпечити інтенсивний розвиток лісових районів області, зокрема створення достатньої кількості робочих місць;
- покращити роботу лісової охорони по попередженню та виявленню фактів лісопорушень та забезпеченню надійної охорони лісових ресурсів;

- ввести в дію сертифікат походження деревини при реалізації деревини на внутрішньому ринку;
- впорядкувати роботу лісопильних об'єктів;
- покращити роботу правоохоронних органів та судів при розгляді справ про лісопорушення;
- забезпечити догляд за сільськогосподарськими землями та здійснювати їх обробіток, а також посилити нагляд та відповідальність за скоєнням навмисних підпалів польових угідь;
- провести роботи по заміні всихаючих смерекових лісів на корінні деревостани.

Економіка і фінанси

Обсяг реалізації продукції за 2014 рік склав 502,7 млн. грн., або 134,2% до минулого року, з неї на експорт було відвантажено продукції на суму 285,1 млн.грн.

При заготівлі деревини 990,1 тис.кбм, або 99,4% до обсягу 2013 року, ріст обсягів реалізації склав 134,2%.

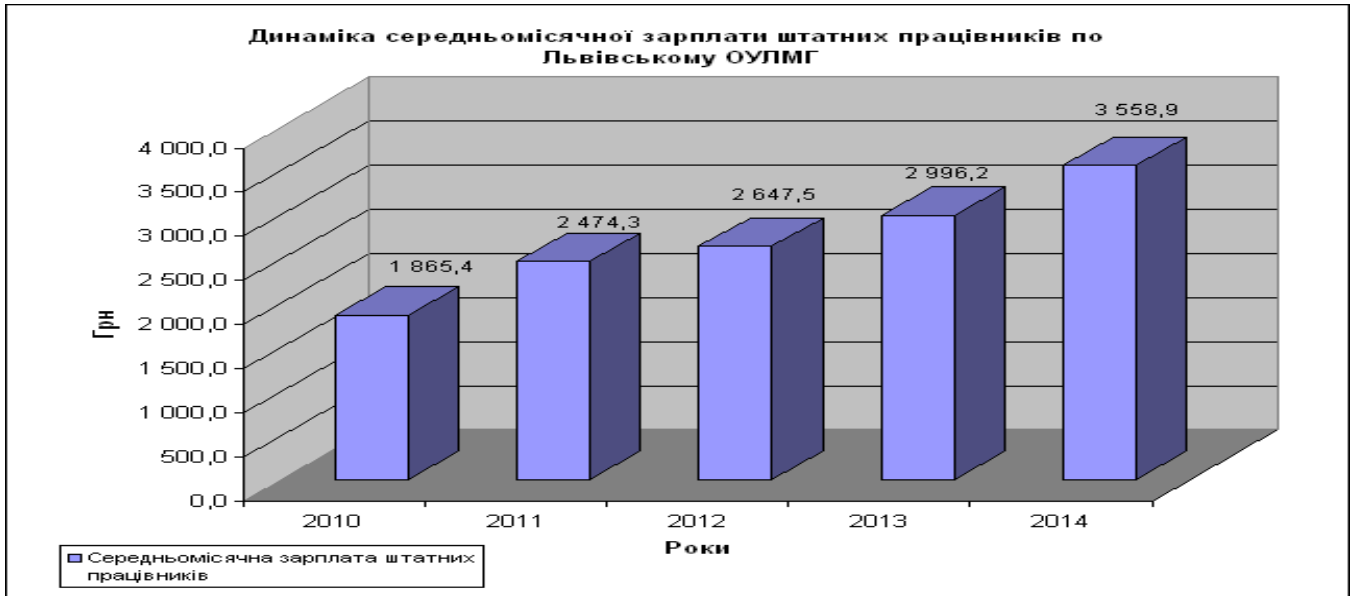
Визначальним фактором, котрий впливає на рівень середньомісячної зарплати є продуктивність праці. За 2014 рік цей показник в середньому по управлінню склав 171,3 тис.грн. на одного працюючого, що склало 140,9% до минулого року.

Рівень середньомісячної заробітної плати за 2014 рік зріс на 16,1% порівняно з минулим роком і становить 3639 грн.

Найвищого рівня оплати праці досягли ДП «Стрийське лісове господарство» – 8780 грн., ДП «ДП «Самбірське лісове господарство» - 4218 грн., ДП «Славське лісове господарство» - 4752 грн. та ДП «Рава-Руське лісове господарство» - 4306 грн.

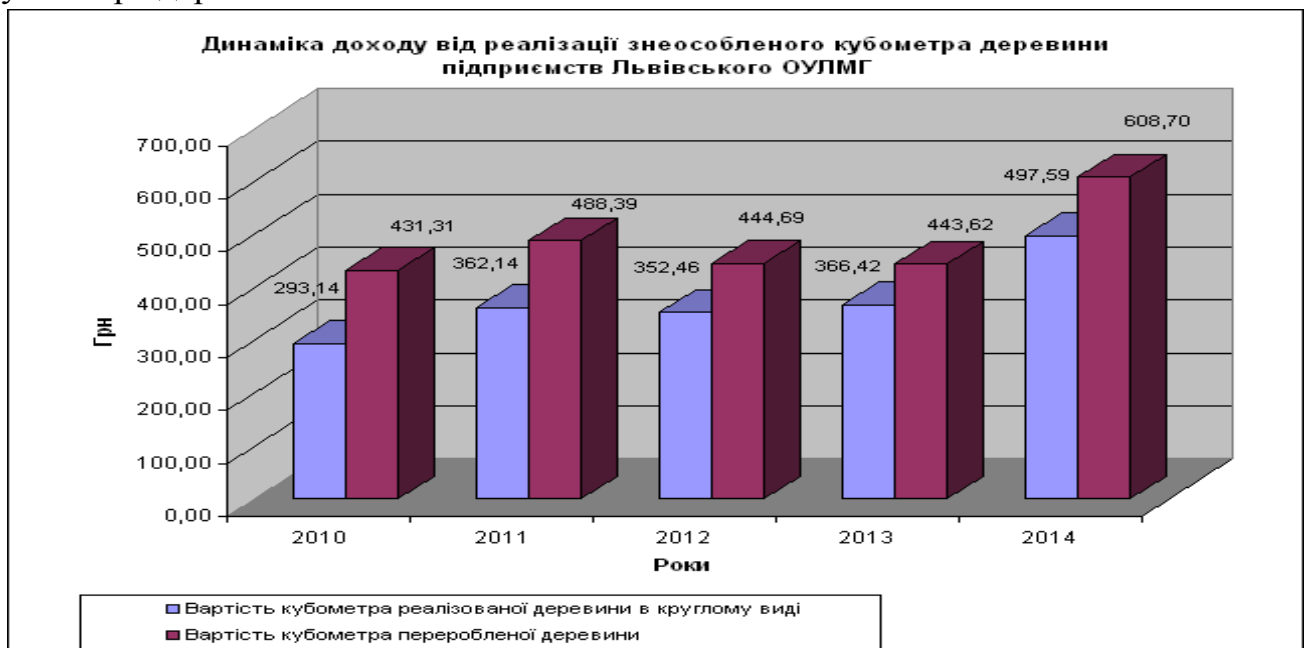
За рівнем оплати праці працюючих, Львівське ОУЛМГ входить кращих підприємств системи Держлісагентства України.

В цілому по управлінню збалансувалося співвідношення росту обсягів реалізації та фонду оплати праці.

Слід зазначити, що у 2014 році всі підприємства дотримувалися вимог Генеральної та Галузевої угод в частині оплати праці.

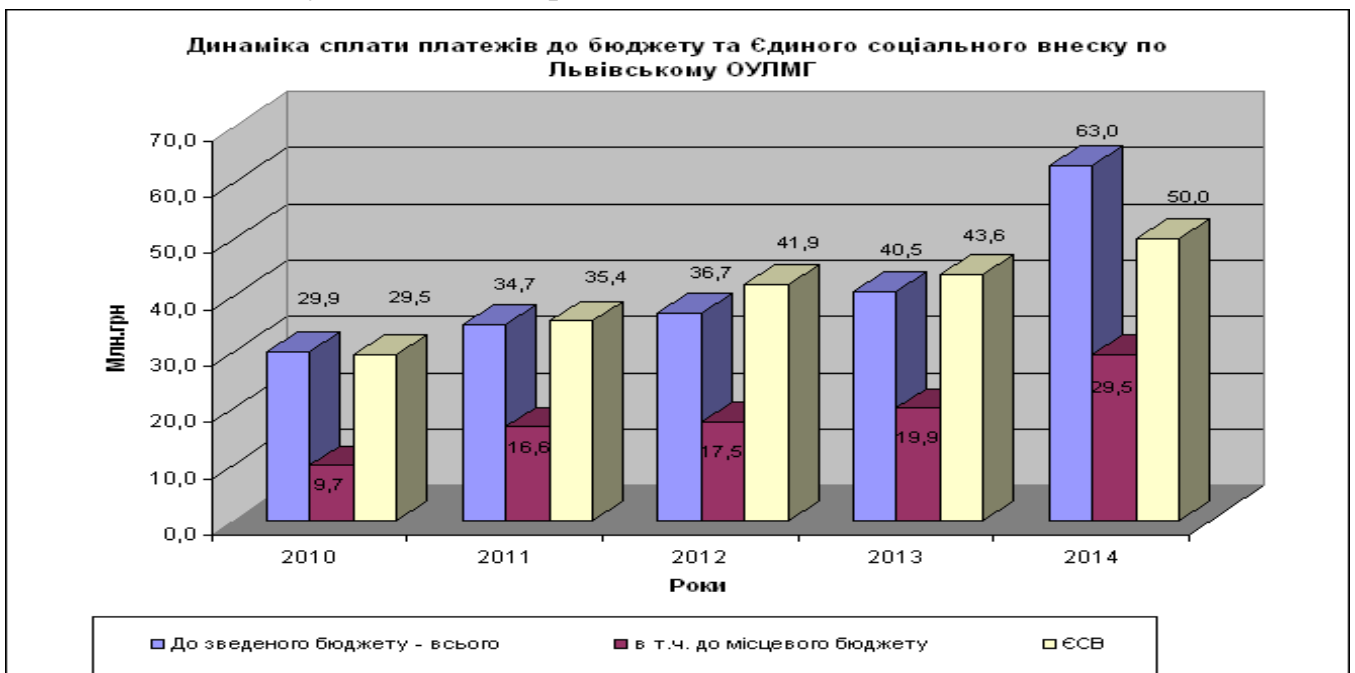
У 2014 році суттєво зросла вартість заготовленого та реалізованого кубометра деревини.

У 2014 році видатки на ведення лісового та мисливського господарства по Львівському ОУЛМГ склали 145,2 млн.грн., в тому числі за рахунок державного бюджету – 11,8 млн.грн., або 8,1%. Значне зростання витрат на ведення лісового та мисливського господарства, охорону і захист лісів та постійне зменшення питомої ваги коштів державного бюджету у загальних видатках призводить до вилучення значних сум обігових коштів підприємств, які можна було б залучати до оновлення лісозаготівельної техніки, придбання нових еколого – зберігаючих технологій, тощо.

За 2014 рік нараховано податків та платежів до зведеного бюджету в сумі 63 млн. грн., в тому числі до місцевого бюджету – 29,5 млн.грн., Єдиного соціального внеску – 50,0 млн. грн.

Проблеми:

- низький рівень фінансування видатків на ведення лісового господарства з державного бюджету;
- недосконала система справляння плати за спеціальне використання лісових ресурсів;
- не всі лісокористувачі реалізують деревину через біржові торги;
- недостатня мережа рекреаційних ділянок у лісах області.

Шляхи вирішення:

- збільшення фінансування лісогосподарських підприємств з державного та місцевих бюджетів;
- запровадження нової системи оподаткування в лісовому господарстві на основі рентних платежів;
- реалізація деревини всіма лісокористувачами лише на біржових торгах;
- введення біржових торгів на продукцію переробки деревини;
- передача лісових ділянок у тимчасове користування для рекреаційного використання на конкурсних засадах;
- залучення інвестицій у всі сектори лісогосподарської галузі;
- розвиток ринку послуг лісовому господарству.

Діалог із суспільством

При роботі з громадськістю та засобами масової інформації лісівники Львівщини забезпечують прозорість й відкритість діяльності обласного управління та лісгоспів на місцях, залучають громадськість до прийняття важливих для широкого загалу управлінських рішень щодо лісів, працюють над відновленням позитивної суспільної думки про роботу лісівників та лісової галузі.

Сприятли виконанню вищевказаних завдань покликана створена у 2014 році при управлінні лісового та мисливського господарства Громадська рада, головою якої обраний академік, уповноважений представник Лісівничої академії наук (ЛАН України), д.с.-г. наук, професор С.І. Миклуш.

В апараті обласного управління та лісгоспів визначені керівники та виконавці, які займаються роботою з громадськістю та ЗМІ. В царині еколого-просвітницької роботи та висвітлення для громадськості багатосторонньої діяльності наших лісгосподарських підприємств щороку затверджуються плани роботи обласного управління з громадськістю та засобами масової інформації.

Львівське обласне управління лісового та мисливського господарства, Національний природний парк "Сколівські Бескиди", ДП «Львівський лісовий селекційно-насіневий центр» та всі державні лісгосподарські підприємства області створили власні веб-сайти, на яких систематично оновлюється інформація про роботу та важливі події лісової галузі. Налагоджено співпрацю з низкою засобів масової інформації, зокрема лісівничу справу в області популяризують такі друковані видання як «Лісівник Бродівщини» ДП «Бродівський лісгосп», «Лісівник Дрогобиччини» у газеті «Вільне Слово», систематично висвітлює лісівничі новини Сколівський районний часопис «Бойківська думка» про діяльність державних підприємств «Сколівський лісгосп», «Славський лісгосп», НПП «Сколівські Бескиди» та ін.

Важливим заходом роботи з громадськістю є щорічне проведення **Всеукраїнської акції "Майбутнє лісу в твоїх руках"** (проходить з 21 березня -- «Всесвітній день лісівництва» по 20 квітня - «День Довкілля»). В рамках акції

проводяться обласні конкурси на кращий твір та кращий малюнок за темою «Людина та ліс», а також конкурс на «Краще шкільне лісництво».

Для роз'яснення важливості робіт з лісовідновлення та лісорозведення, значення для суспільства професії лісівника, виховання у підростаючого покоління шанобливого ставлення до природи, покликані шкільні лісництва. На базі підприємств обласного управління функціонує 54 шкільних лісництва. В кожному шкільному лісництві діє рада шкільного лісництва, членами якої є учні, вчителі й спеціалісти лісового господарства. В шкільних лісництвах налічується 1085 учнів середніх шкіл.

Екологічному вихованню та екологічній освіті населення, насамперед підростаючого покоління, вихованню у дітей дбайливого ставлення до природи, її різноманітності і багатств, пропаганді різних форм екологічної грамотності в природі покликаний Лісівничий еколого-просвітницький центр, який створений на території ДП «Львівське лісове господарство» у 2006 році.

В еколого-просвітницькому центрі

- розташовані експозиції в яких представлені:
 - дані про лісовий фонд України та Львівщини;
 - колекції зразків деревини, лісового насіння, садивного матеріалу;
 - рослини Червоної книги України тощо;
- влаштований на природі клас з дошкою та лавками, а також міні конференц-зал (клас);
- влаштоване місце відпочинку «як у лісі», де є можливість розкласти вогонь, навчитись правилам поводження в лісі.

В національному природному парку "Сколівські Бескиди" функціонують ще 3 еколого-просвітницьких центри, які розташовані в Підгородцівському, Майданському та в Бутивлянському лісництвах. На базі цих об'єктів проводяться уроки природи для школярів та інші просвітницькі заходи.

Для підвищення рівня еколого-лісівничого виховання населення, роз'яснення та популяризації лісогосподарської діяльності на базі підприємств Львівського ОУЛМГ прокладено 15 екологічних стежок, 19 еколого-пізнавальних маршрутів, 5

рекреаційних зон, 2 туристичні притулки та 36 зон короткотермінового відпочинку.

Протягом 2008-2014рр. в довгострокове тимчасове користування виділено 63 лісових ділянок загальною площею 118,2 га для рекреаційних та культурно-оздоровчих цілей. Від надання лісових ділянок в довгострокове тимчасове користування для рекреаційних та культурно-оздоровчих цілей щорічно на рахунки лісогосподарських підприємств надходить близько 150 тис.грн.

Проблеми:

- нерозуміння значною частиною наших громадян об'єктивних реалій ведення лісового господарства;
- реальний вплив необ'єктивної пропагандистської кампанії, розгорнутої у засобах масової інформації проти лісівників за останні роки.

Шляхи вирішення:

- активізувати роботу науковців та лісівників-практиків щодо впливу на громадську думку з питань роботи лісівників лісової галузі України;
- залучати громадськість, студентську та учнівську молодь до проведення Всеукраїнських акцій по лісовідновленню та лісорозведенню;
- систематично проводити круглі столи, прес-конференції, науково-практичні семінари щодо поширення серед громадськості знань про роль лісів у природі та житті людини;
- продовжити роботи по створенню рекреаційної інфраструктури в лісах підвідомчих підприємств;
- широке розповсюдження рекламно-інформаційних матеріалів, листівок, буклетів про діяльність підприємств управління та рекреаційні послуги;
- розгляд на сесіях усіх місцевих рад планів роботи лісогосподарських підприємств на поточний період;
- систематичне інформування громадськості про стан справ у лісовому господарстві в засобах масової інформації;
- надання земельних ділянок в довгострокове тимчасове користування проводити на конкурсній основі.

Основні напрямки роботи та завдання підприємств Львівського ОУЛМГ у 2015 році:

- лісовідновлення буде проведено на площі 2,9 тис.га.;
- обсяги вирощування у 2015 році стандартного садивного матеріалу із застосуванням передових технологій становитимуть 285 тис.шт.;
- буде заготовлено понад 30 000 кг лісового насіння;
- продовжуватиметься придбання лісокультурної, лісорозсадницької техніки та знарядь (викопні скоби, культиватори, тощо);
- лісівничі догляди за молодниками будуть проведені на площі 3,0 тис.га.;
- заготівля ліквідної деревини від рубок поліпшення якісного складу деревостанів буде поведена в об'ємі 310,0 тис.кбм.;
- заготівля деревини від рубок головного користування – 584,0 тис.кбм.;
- у 2015 році за власні та залучені кошти планується придбати 10 тракторів, 8 лісовозних автомобілів, 8 гідроманіпуляторів для навантаження лісопродукції, 6 трелювальних лебідок «Тайфун» для трелювання деревини з важкодоступних ділянок місцевості;
- планується збудувати та відновити 99,8 км лісових автомобільних доріг;
- рівень середньомісячної заробітної плати працівників лісового господарства складатиме не менше, ніж 4200 грн ;
- у повному обсязі будуть сплачені нараховані платежі до зведеного бюджету та Єдиного соціального внеску;
- продовжиться реформування структури лісогосподарських підприємств управління з метою приведення її до європейських стандартів;
- посиляться співпраця з суб'єктами громадянського суспільства;
- буде забезпечено виконання фінансових планів лісогосподарськими підприємствами управління, затверджених Держлісагентством України.